

INTERVJU Bodo Veber, ekspert za Balkan, o stanju u BiH

Bijes je s interneta i iz kafana prešao na ulice

Ovo je najteža kriza u BiH nakon rata • Prirodna reakcija elita na socijalni bunt jeste preusmjeravanje u etničko nasilje

Razgovarao:
Sead NUMANOVIC

Ovo je najteža postratna kriza u Bosni i Hercegovini, i to iz dva razloga: prvo, zato što su političke elite poslje izbora 2010. godine zalutale i u međuvremenu se potpuno zaglavile, te drugo, zato što prvi put poslige Dejtona međunarodna zajednica ne-ma čak ni privid strategije, ocjenjuje u intervjuu za „Dnevni avaz“ Bodo Veber (Weber) iz Vijeća za politiku demokratizacije.

On je zajedno s Amerikancem Kurtom Basinerom (Bassuener) nedavno objavio analizu u kojoj je predvidio demonstracije nezadovoljnih građana.

Potencijali protesta

□ Već danima traju protesti građana zbog jedinstvenog matičnog broja. Pobunili su se i studenti u Sarajevu i Banjoj Luci. U kojoj mjeri ovi protesti imaju potencijal da promijene stanje u BiH - nagore ili nabolje?

- Godinama se domaće političke elite, a na neki

VEBER: Međunarodna zajednica nema čak ni privid strategije

fna masa. Svi su, na neki način, živjeli od tako nastale, krvake, stabilnosti. Sada su se prvi put bijes i frustracije preseleli iz kafana i socijalnih medija na ulice, pred domaće predstavnike političke neodgovornosti. Koji je značaj tih demonstracija, teško je predvidjeti. Pada u oči određeni nesrazmjer između, ipak, ograničene veličine demonstracija i žestine reakcija predstavnika elita. To, čini mi se, ukazuje koliko na potencijale takvih video-

Nema spremnosti za ustavne promjene

□ Jesu li vanredni izbori izlaz?

- Da bi vanredni parlamentarni izbori mogli biti održani, partie bi morale pokazati spremnost za ustavne promjene. A da takva spremnost ne postoji, vidjeli smo na slučaju „Sejadić - Finci“. Nadalje, i da dođe do toga, da vanredni izbori budu održani, ništa se suštinski ne bi mijenjalo. Sve dok međunarodna zajednica ne mijenja svoj pristup prema BiH, ne postavlja drugačiji okvir unutar kojeg domaće političke elite moraju djelovati, djelovanje političkih elita suštinski se neće mijenjati.

versni bojkot državnih institucija, jer se ne osjećaju sigurnim u Sarajevu. Kako gledate na tu odluku?

- Prirodna reakcija elita na socijalni bunt jeste preusmjerenje u etničko nasilje, na to je Vijeće za politiku demokratizacije

demonstracije dobro došle kao pokriće za krah svih planiranih koalicijskih kombinatorika od izbora 2010. godine. U svakom slučaju, od te noći na Marindvoru napredovali smo dva dodatna stepena ka potpunoj paralizi državnih institucija BiH.

Instrumenti EU

□ Šta smatraate da međunarodna zajednica i domaće vlasti trebaju uraditi?

- EU mora početi koristiti svoje instrumente integracijske politike na način koji odgovara izazovima u BiH, prvenstveno kroz uspostavljanje ozbiljne komunikacije s građanima i građankama BiH, te odlučnu politiku prema elitama: vraćanje ka politici čvrstih uvjeta, imenovanje odgovornih za blokade reformi te izlaganje materijalne štete koja građanima nastaje zbog takve politike. Evropska unija i druge međunarodne finansijske institucije moraju prestati krpiti budžetske rupe, a da iza toga nema nikakvih ozbiljnih strukturalnih reformi.

Dejtonske instrumente treba zadržati da se sprječi čak i pomisao na secesionističke avanture ili na instrumentalizaciju etničkog nasilja. Tek onda treba pustiti domaće elite da vode zemlju i da se suočavaju s reakcijama građana i građanki na destruktivne socio-ekonomiske efekte svoje politike.

Slab utjecaj međunarodne zajednice

□ U kojoj mjeri, uopće, postoji nešto što se zove „međunarodna zajednica“ u BiH i šta BiH realno može u ovom trenutku očekivati od te i takve međunarodne zajednice?

- Međunarodna zajednica posljednjih je godina bila

slaba zbog unutrašnje podijeljenosti na jednoj strani te odsustva političke volje na vrhu najvažnijih zemalja Zapada da se promijeni kurs politike prema BiH.

Poslije kraha posljednjeg roka postavljenog u Briselu 11. aprila ove go-

dine, izgleda da prvi put u nizu godina imamo situaciju u kojoj se svi u Evropskoj uniji i SAD-u slažu da stvari ne funkcioniraju u BiH i oko nje. Imam utisak da to otvara potencijalnu mogućnost za politički preokret.

va građanskih protesta toliko i na krhkostabilnost u zemlji.

□ Srpski i hrvatski predstavnici najavili su svoje

upozorilo još 2011. godine. Čini mi se da ima elemenata te matrice u reakcijama iz RS. Na strani hrvatskih etničkih stranaka, čini se da su

način i međunarodna zajednica, tješće odsustvom reakcije građana. Jer, koliko god da se „udaralo“ po građanima, oni su se ponašali kao amor-

U Bečićima održan samit biznis lidera jugoistočne Evrope

Povezati tržište kapitala u regionu

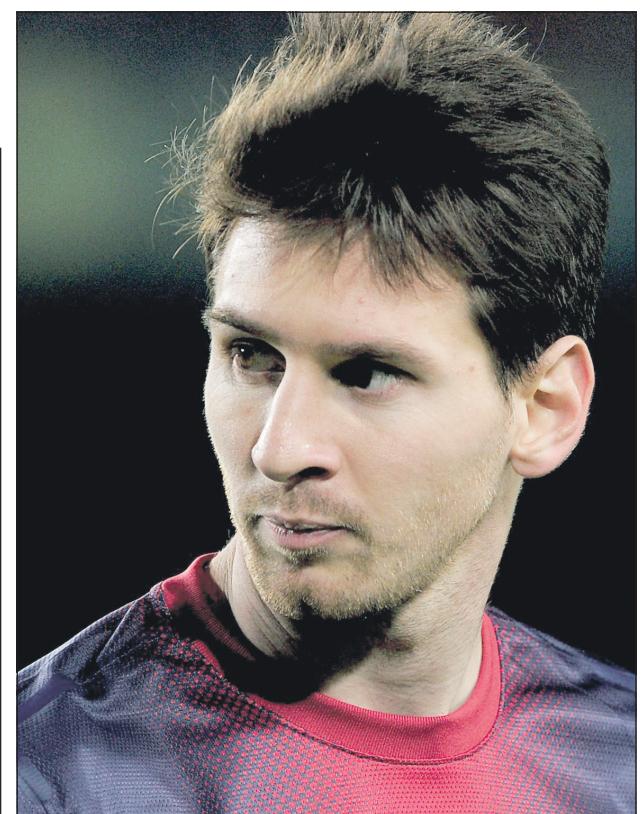
kalnoj politici.

- Zaključili smo da je veoma važno da se regionalno povezujemo, naročito tržište kapitala i infrastrukture, da zajedno radimo na različitim projektima - navela je Đapo.

Samitu je prisustvova-

lo 16 guvernera i ministara finansija i njihovih zamjenika. Osim Đapo, iz naše zemlje učestvovali su i Kemal Kozarić, guverner Centralne banke BiH, i Ruben Atojan (Atoyan), rezidentni predstavnik MMF-a u BiH.

B.B.

Mesi: Argentinski čarobnjak baš i nije nevinac

Ličnost dana

Lionel Messi

Dribla i poreznike

Zvijezda Barcelone optužena za utaju četiri miliona eura poreza

Argentinski čarobnjak Lionel Messi (Messi) čest je gost ove rubrike, u kojoj bismo ga nerijetko okarakterizirali kao simpatičnog dječaka koji se na magičan način igra fudbalom, na radost cijele planete. No, zvijezda Barcelone u slobodno vrijeme dribla poreznike!

Ipak, prema španskom krivičnom zakonu donesenom ove godine, Messi bi, u najgorem slučaju, morao platiti novčanu kaznu u iznosu od deset miliona eura.

Najbolji fudbaler katalonskog diva, naime, optužen je za utaju četiri miliona eura poreza. Španski tužilac podigao je prije dva dana krivičnu prijavu protiv Mesića i njegovog oca, koje tere-

A.Dr.

Potpisana Mapa puta za „Južni tok“

Niža cijena plina

Mapu puta za realizaciju energetskih projekata na području Republike Srpske (RS), u okviru projekta „Južni tok“, potpisali su jučer u Banjoj Luci predsjednik RS Milorad Dodik i zamjenik predsjednika Upravnog odbora „Gazprom“ Aleksandar Medvedev.

energetsku stabilnost - napomenuo je predsjednik RS. Zamjenik predsjednika Upravnog odbora „Gazprom“ Aleksandar Medvedev kazao je da ovaj dokument otvara novi nivo saradnje između Rusije i BiH, dok je ambasador Ruske Federacije u

Medvedev i Dodik: Obostrano zadovoljstvo

(Foto: M. Dragojlović)

dar Medvedev.

Dodik je nakon potpisivanja dokumenta naglasio kako je informiran da će cijena plina za BiH biti niža za 13 posto, to je računajući retroaktivno, od 1. marta ove godine.

- Nastavljamo realizaciju poslova kako bi krak tog gasovoda prošao kroz RS, a to je od ključne važnosti za njenu

BiH Aleksandar Bočan-Harčenko naglasio da je prilikom posjete ministra vanjskih poslova BiH Zlatka Lagumđije Moskvi dobio uveravanje da „Južni tok“ ima podršku cijele BiH. U okviru projekta, planirana je gradnja termoelektrana na plin, a prvi radovi na kraku od polovine 2014. godine. V.S.